

ΕΚΘΕΣΗ BLACKROCK

Βιώσιμο το Ταχυδρομικό Ταμειευτήριο – Μεθοδεύουν το ξεπούλημά του

Τα τελευταία δύο χρόνια η μελέτη της Blackrock έχει αποτελέσει πανάκεια όλων των αποφάσεων του οικονομικού επιτελείου για τη μεγάλη μπίτζνα των συγχωνεύσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα της χώρας. Με νύχια και με δόντια η κυβέρνηση αγκομαχά να παράσχει δεκανίκια σε χρεοκοπημένες τράπεζες, προσφέροντας απλόχερα, ως άλλη Ιφιγένεια, βιώσιμα κρατικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία είναι σε πολύ καλύτερη μοίρα από τους αποδέκτες τους. Με τη δικαιολογία της συστημικής ευστάθειας, η επίμαχη έκθεση δεν έχει δει ποτέ το φως της δημοσιότητας, παρέχοντας ωστόσο πλήρη αμνήστευση σε κυβέρνηση και Τράπεζα της Ελλάδος που την επικαλούνται, αλλά συγχρόνως την δαιμονοποιούν για να την κρατήσουν μυστική. Την ίδια ώρα, στο όνομά των στοιχείων της Blackrock, η ΑΤΕ παραχωρήθηκε στο Μιχάλη Σάλλα έναντι πινακίου φακής, ενώ οι εξελίξεις φαίνεται να έχουν ήδη δρομολογηθεί, με το Ταχυδρομικό Ταμειευτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων να οδεύουν στο θυσιαστήριο με τη γνωστή μέθοδο του σπασίματος σε «καλή» και «κακή» τράπεζα, που έχει αποδειχθεί η πλέον κοστοβόρα λύση για το κράτος και τους φορολογούμενους.

Σε πλήρη αντίθεση με τα όσα διαρρέει κατά καιρούς η κυβέρνηση και το οικονομικό επιτελείο για τη βιωσιμότητα του ΤΤ έρχεται η έκθεση της Blackrock, την οποία φέρνει αποκλειστικά στο φως της δημοσιότητας το HOT DOC. Σύμφωνα

Όταν ο ευρωπαϊός επίτροπος Όλι Ρεν, με ύφος χιλίων καρδινάλιων, αρνιόταν από το βήμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να δώσει στη δημοσιότητα την έκθεση της Blackrock για την έκθεση των ελληνικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε επισφαλή δάνεια, επικαλούμενος το «απόρρητο και την εμπιστευτικότητα για την ευστάθεια του συστήματος», έδινε ακλόνητο άλλοθι στην ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών, παρέχοντας παράλληλα μια ασφαλή έξοδο κινδύνου στις όποιες αμφιβολίες θα μπορούσαν στο μέλλον να διατυπωθούν για την ασκούμενη οικονομική πολιτική γύρω από τις τράπεζες.

Του Νίκου Ανδριόπουλου

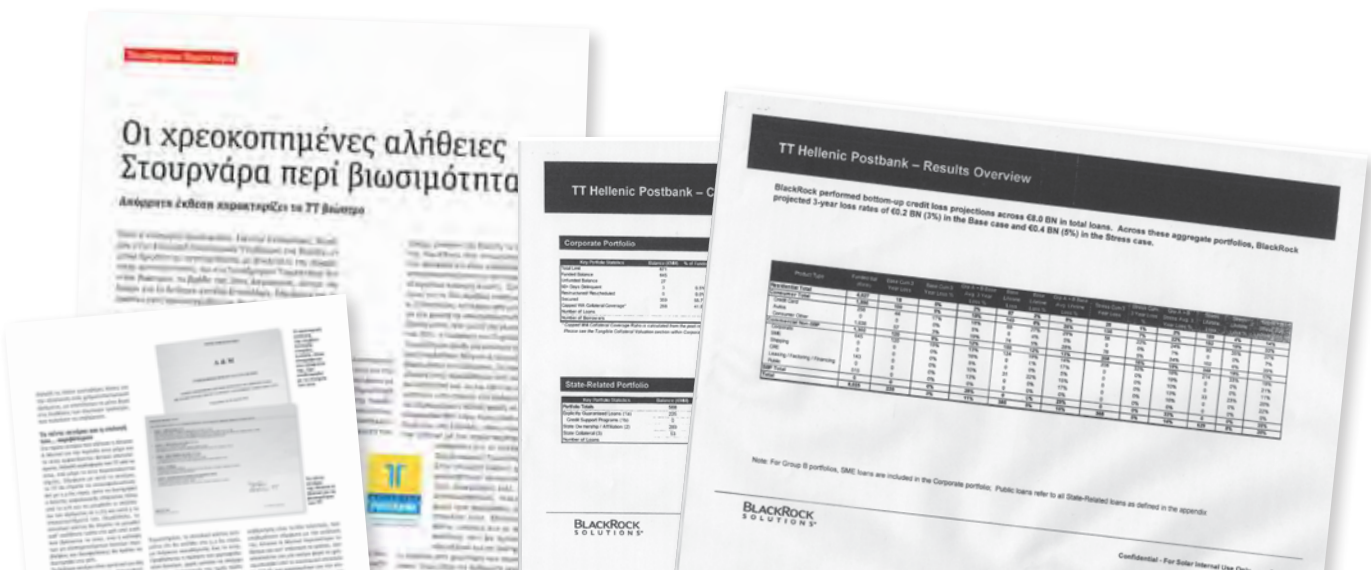
μάλιστα με στοιχεία που έχει το περιοδικό στην κατοχή του, η επίμαχη έκθεση αποτελεί πανηγυρική επιβεβαίωση των δύο μελετών που είχαν εκπονήσει οικονομικοί αναλυτές του ίδιου του ΤΤ (χωρίς τον συνυπολογισμό των δανείων προς το Δημόσιο) στις 30/9/2011, η οποία βασίζεται στα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία του ομίλου, και στις 31/12/2011 (μη δημοσιευμένη μελέτη του ΤΤ), σύμφωνα με τις οποίες το Ταμειευτήριο ήταν απολύτως βιώσιμο.

Τέσσερα ίδια σενάρια, τέσσερα ίδια αποτελέσματα

Στο πρώτο βασικό σενάριο για τις αναμενόμενες ζημιές από επισφαλή δάνεια σε βάθος τριετίας, οι εκτιμήσεις της μελέτης του ΤΤ υπερβαίνουν κατά 112 εκατ. ευρώ τις εκτιμήσεις της Blackrock, ενώ την ώρα που η τελευταία εκτιμά

συνολικές απώλειες του τραπεζικού κλάδου στο 11%, το ΤΤ τις υπολογίζει στο 3%. Στο δεύτερο βασικό σενάριο που εξετάστηκε και από τις δύο εκθέσεις, ως προς τις αναμενόμενες ζημιές του Ταμειευτηρίου μέσα στα επόμενα έτη, μέχρι τη λήξη όλων των υφιστάμενων δανείων, η μελέτη αυτή του ΤΤ υπολείπεται μόλις κατά 34 εκατ. ευρώ σε σχέση με αυτή της Blackrock. Σε αυτό το ενδεχόμενο ο αμερικανικός οίκος εκτιμά ότι οι συνολικές ζημιές του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα θα ανέλθουν στο 15%, ενώ συγκεκριμένα του ΤΤ θα αγγίζουν μόλις το 5%.

Ζημιές μεγαλύτερες κατά μόλις 17 εκατομμύρια από τις εκτιμήσεις της μελέτης του ΤΤ υπολόγισε η Blackrock για το πρώτο ακραίο σενάριο, το οποίο προβλέπει εξαιρετικά δυσμενείς δημοσιονομικές συνθήκες για τα επισφαλή ▶▶

δάνεια σε βάθος τριετίας. Οι συνολικές απώλειες του τραπεζικού τομέα, σύμφωνα με αυτό το σενάριο του αμερικανικού οίκου, θα έφταναν το 14%, ενώ για το Ταμειυτήριο δεν θα υπερέβαιναν το 5%.

Μόνο στο τέταρτο σενάριο των δύο εκθέσεων σημειώνεται μεγαλύτερη απόκλιση, χωρίς αυτή να καθιστά το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο μη βιώσιμο. Σύμφωνα λοιπόν με το δεύτερο ακραίο σενάριο, οι εκτιμήσεις της μελέτης του TT για τις ενδεχόμενες ζημιές από όλα τα δάνεια μέχρι τη λήξη τους υστερούν κατά 87 εκατ. ευρώ σε σχέση με αυτές της Blackrock, ενώ οι συνολικές ζημιές του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα εκτιμώνται στο 20%, ενώ για το Ταμειυτήριο η Blackrock βλέπει ζημιές στη χειρότερη περίπτωση 8%.

Όπως προκύπτει λοιπόν από την έκθεση του αμερικανικού οίκου, την οποία το οικονομικό επιτελείο φρόντισε να καλύψει, επιβεβαιώνονται μέχρι κεραίας οι μελέτες του ίδιου του ιδρύματος (χωρίς την εμπεριστατωμένη έρευνα της Blackrock), σύμφωνα με τις οποίες το TT ήταν απόλυτα βιώσιμο και σε πολύ καλύτερη μοίρα από τις υπόλοιπες ελληνικές τράπεζες.

Έκθετος ο Στουρνάρας από Blackrock και Alvarez & Marshall

Η αποκάλυψη του Hot Doc για τις μελέτες βιωσιμότητας του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου και της έκθεσης της Blackrock έρχεται σε συνέχεια της

δημοσιοποίησης της έκθεσης της Alvarez & Marshall, την οποία είχε παραγγείλει το ΤΑΙΠΕΔ, και το οικονομικό επιτελείο κρατούσε για μία ακόμη φορά ως επτασφράγιστο μυστικό. Η επίμαχη μελέτη, που είχε φέρει στο φως της δημοσιότητας στο 11ο τεύχος του το Hot Doc, εξέταζε πέντε σενάρια για τη βιωσιμότητα του TT τον Απρίλιο του 2012, εκ των οποίων τα δύο ακριβότερα για τον όμιλο και κατ' επέκταση για το κράτος αποτελούν ως φαίνεται προεπιλεγμένη κυβερνητική απόφαση. Αυτά δεν είναι άλλα από την πεπατημένη που ακολουθήθηκε τόσο στην περίπτωση της Proto Bank, όσο κυρίως σε αυτήν της Αγροτικής Τράπεζας με το σπάσιμό της σε «καλή» και «κακή». Το υγιές πλέον τμήμα της, απαλλαγμένο από επισφαλή δάνεια και βάρη, προωθείται ως ενίσχυση στις ιδιωτικές, συστημικές τράπεζες, ενώ το «κακό» κομμάτι της, δηλαδή όλα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και οι ζημιές, για μία ακόμα φορά αναμένεται να φορτωθεί στους φορολογούμενους πολίτες. Και όλη αυτή η διαδικασία με τις ευλογίες του κράτους και ντυμένη με τον φερρετζέ της εξυγίανσης του τραπεζικού συστήματος και της δημιουργίας «παντοδύναμων τραπεζικών γιγάντων» με πήλινα πόδια.

«Το PSI βιασμός του χαρτοφυλακίου του TT»

Το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο μέχρι πριν το PSI ήταν το πρώτο στην Ελλάδα και το τρίτο στην Ευρώπη πιστωτικό ίδρυμα σε επάρκεια κεφαλαίων, την ώρα που

οι ελληνικές ιδιωτικές τράπεζες κατατάσσονταν πολλές θέσεις πίσω του. Τα τελευταία πέντε χρόνια το Δημόσιο, που κατέχει το 34% των μετοχών του, έχει εισπράξει περισσότερα από 3 δισ. ευρώ από τη λειτουργία του. Αριθμεί σχεδόν 1.000 υποκαταστήματα μαζί με τα ΕΛΤΑ σε όλη την Ελλάδα, με περισσότερους από 70.000 μετόχους, οι οποίοι δεν αποτελούν κοινούς επενδυτές, αλλά μικροαποταμιευτές, οι οποίοι έβαλαν τους κόπους μιας ζωής ή το εφάπαξ τους στο TT για να βρουν κάτι τα παιδιά τους. Την ίδια ώρα, το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων του Ταμειυτηρίου έχει επισφάλειες σε ποσοστό 10-12%, καλυμμένες με προβλέψεις στο 80%, ενώ οι υπόλοιπες τράπεζες κυμαίνονται στο 20%, καλυμμένες με προβλέψεις στο 40%.

Η κατάσταση στα οικονομικά δεδομένα του Ταμειυτηρίου άλλαξε ριζικά μετά το κούρεμα κατά 75% των ελληνικών ομολόγων, στις αρχές Μαρτίου του 2011. Όλη η Ελλάδα εμπλούτισε ξαφνικά με ακόμα έναν οικονομικό όρο το λεξιλόγιό της, στερώντας όμως δισεκατομμύρια ευρώ από τα ασφαλιστικά της ταμεία, πανεπιστημιακά ιδρύματα, εταιρίες, απλούς καθημερινούς ανθρώπους που είχαν επενδύσει τους κόπους μιας ζωής στα «ασφαλή ομόλογα του ελληνικού δημοσίου» και από τις τράπεζες.

«Το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο είχε αποφασίσει να διασφαλίσει τις καταθέσεις των πελατών του και συνολικά το χαρτοφυλάκιο του, επενδύοντάς το σε ελληνικά ομόλογα. Με τη διαδικασία του PSI το κράτος ουσιαστικά βίασε το

χαρτοφυλάκιό μας», επισημαίνει υψηλόβαθμο στέλεχος του Ταμιευτηρίου. Στην ίδια μοίρα με αυτή του ΤΤ και με παρόμοιες απώλειες βρέθηκαν, όπως είναι φυσικό, και οι ιδιωτικές τράπεζες.

Πώς απαξιώνεται το ΤΤ για χάρη των συστημικών

Ο δρόμος που χάραξε ωστόσο η κυβέρνηση και το οικονομικό επιτελείο για αυτές τις τράπεζες ήταν διαφορετικός. Τα συστημικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, που εκτός από κουρεμένα ομόλογα είχαν και χιλιάδες θαλασσοδάνεια και επισφάλειες, ανακοινώθηκε ότι θα ανακεφαλαιοποιηθούν, με τα χρήματα που τις ημέρες των Χριστουγέννων έρχονται ως αγιοβασιλιάτικος μποναμάς από την Ευρώπη, μετά τις κυβερνητικές δεσμεύσεις για αιματηρές περικοπές και νέες θυσίες των εργαζομένων με το τρίτο μνημόνιο.

Την ίδια ώρα το ΤΤ, όπως άλλωστε και η ΑΤΕ, χαρακτηρίστηκε μη βιώσιμο! Αντί λοιπόν το Ταμιευτήριο να υπαχθεί κανονικά στην ανακεφαλαιοποίηση, όπως και οι συστημικές τράπεζες, κρίθηκε ότι δεν μπορεί να ξεπεράσει τον σκόπελο στον οποίο το είχε ρίξει η ίδια η κυβέρνηση με το PSI, παρά τις διαβεβαιώσεις του τότε υπουργού Οικονομικών, Ευάγγελου Βενιζέλου, ότι ο μέτοχος (Δημόσιο) μετά το κούρεμα θα αναλάβει τις ευθύνες του. Οι ανάγκες του ΤΤ για ρευστότητα ανέρχονται, σύμφωνα με υψηλόβαθμα στελέχη του, στα 3,5 δις ευρώ, ενώ το υπουργείο Οικονομικών έκανε λόγο για 5,5 δις. Εκτός αυτού, στελέχη του Ταμιευτηρίου καταγγέλλουν στο Hot Doc πως το υποτιθέμενο «κακό» κομμάτι που αποδίδεται στο ίδρυμα αποτελείται από 300.000.000 ευρώ ομολογιακών δανείων σε σύνολο 16 δις ευρώ ενεργητικού «που δόθηκαν κατόπιν άνωθεν εντολών σε άτομα μεταξύ των οποίων ένας σήμερα βρίσκεται στη φυλακή». Συγκεκριμένα, από αυτά τα ομολογιακά δάνεια, τα 100 εκατ. ευρώ φέρονται να δόθηκαν στο Λαυρέντη Λαυρεντιάδη και ακόμα δύο ισόποσα σε μεγάλες επιχειρήσεις. Χαρακτηριστικό του μεγέθους του προβλήματος είναι το γεγονός ότι αυτό το «κακό» κομμάτι του Ταμιευτηρίου

μπορεί να καλυφθεί με μία απλή αύξηση μετοχικού κεφαλαίου μόλις από το 50% των μικρομετόχων.

Εντύπωση προκαλεί παράλληλα το γεγονός ότι μόλις 6 μήνες πριν, τον Δεκέμβριο του 2011, η Τράπεζα της Ελλάδος είχε θεωρήσει βιώσιμο το ΤΤ, φορτώνοντάς του την Aspis Bank, επιβαρύνοντάς το με προσωπικό κατά 33%, ενώ του έδωσε και μόνους 700.000.000 ευρώ.

Ο χαρακτηρισμός του ΤΤ ως μη βιώσιμου έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την περιβόητη έκθεση της Blackrock, την οποία δεκάδες φορές επικαλέστηκε το επιτελείο του υπουργείου Οικονομικών για να πείσει ότι δεν υπάρχει άλλη λύση για το ΤΤ, αφού σύμφωνα με την ίδια μελέτη το Ταμιευτήριο βρίσκεται σε καλύτερη θέση από τα υπόλοιπα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Το απόρρητο της έκθεσης, που μέχρι και τη δημοσίευσή του παρόντος πλανιόταν ως μεσαιωνικός θρύλος στις τάξεις των οικονομολόγων, επικαλέστηκε και ο υπουργός Οικονομικών, Γιάννης

66

Όπως προκύπτει από την έκθεση, την οποία το οικονομικό επιτελείο φρόντισε να καλύψει, επιβεβαιώνεται ότι το ΤΤ ήταν απόλυτα βιώσιμο και σε πολύ καλύτερη μοίρα από τις υπόλοιπες ελληνικές τράπεζες

Στουρνάρας, όταν την 29η Αυγούστου, στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής, αρνήθηκε να την δώσει στη δημοσιότητα, επικαλούμενος την ευστάθεια του συστήματος. Την ίδια ώρα, ωστόσο, έβαζε βόμβα στα θεμέλια του συστήματος που «προστάτευε» με την απόσυρση της μετοχής του ΤΤ εκτός ταμπλό μετά από πτώση 30%, εξαιτίας των δηλώσεών του περί μη βιωσιμότητάς του.

Ενδεικτικό του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζεται το ΤΤ σε σχέση με τις υπόλοιπες τράπεζες από την κυβέρνηση και το οικονομικό επιτελείο και προλείνεται το έδαφος για το νέο ξεπούλημα είναι, σύμφωνα με υψηλόβαθμα στελέχη του, το γεγονός ότι το Δημόσιο αγνόησε την πρόταση επιστροφής 225 εκατ. ευρώ που είχε λάβει ως αναχρηματοδότηση από την κυβέρνηση Καραμανλή το 2009 με τον νόμο 3723/2009. Συγκεκριμένα, επί Αλογοσκούφη το Ταμιευτήριο είχε λάβει στήριξη ύψους 225 εκατ. ευρώ, την ώρα που οι συστημικές τράπεζες έλαβαν περί τα 5 δις, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την αύξηση της κερδοφορίας τους. Τον Ιανουάριο του 2010 το ΔΣ του ΤΤ αποφάσισε να προτείνει την επιστροφή του επίμαχου ποσού στο Δημόσιο. Ωστόσο, σύμφωνα με καταγγελίες στο Hot Doc, η κίνηση αυτή αποτελούσε μονόδρομο για το οικονομικό επιτελείο, καθώς σε περίπτωση που το δεχόταν θα έπρεπε να ακολουθήσουν τον ίδιο δρόμο και οι υπόλοιπες τράπεζες που υπάχθηκαν στην ανακεφαλαιοποίηση του 2009.

Ο τραγέλαφος όμως γύρω από την υπόθεση Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο δεν σταματά εδώ. Η Τράπεζα της Ελλάδος, διά του αντιπροέδρου της Ιωάννη Παπαδάκη, επέρριψε τις ευθύνες για τη μη βιωσιμότητά του στην ανεπάρκεια της διοίκησής του. Αυτό που αμέλησε να αναφέρει ο κ. Παπαδάκης, ωστόσο, είναι το γεγονός ότι την ευθύνη για την επάρκεια ή μη της διοίκησης του Ταμιευτηρίου είχε η ίδια η ΤτΕ, η οποία σε περίπτωση που διαπίστωνε ανεπάρκεια υποχρεούταν να προχωρήσει σε αίτημα αντικατάστασής της! **HD**